

Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelma

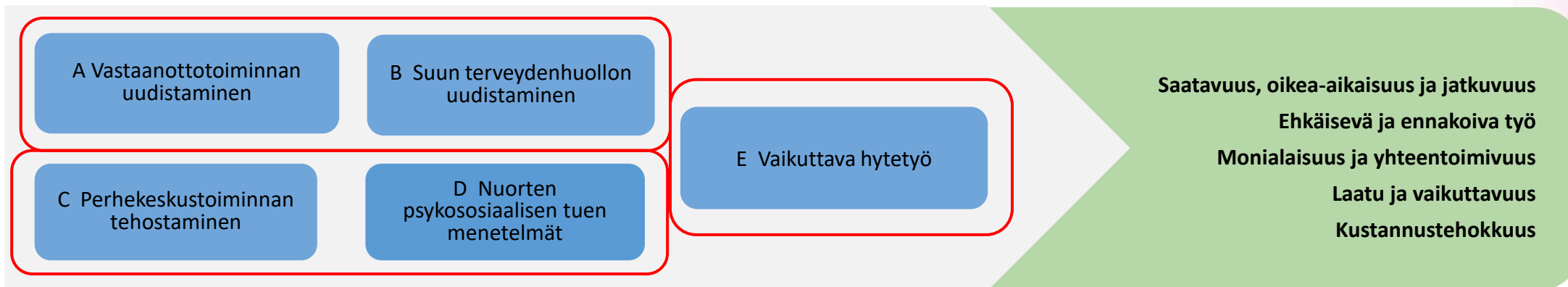
Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen – osa I

Helposti lähelläsi – HELLÄ

1.7.2020 – 31.12.2022

1 670 000 € (100 % STM)

Pirjo Kyyrönen
Projektipäällikkö

A Moniammatillinen vastaanottotoiminta

- Palvelutarpeen ratkaisu alkaa heti - yksi ammattilainen huolehtii ratkaisun valmiiksi - moniammatillinen toiminta
- Korkean riskin asiakkaat: tunnistaminen - Terveys- ja hyvinvointisuunnitelma - coachaus
- Sähköinen asiointi ja etäpalvelut

B Joustava vastaanotto - Kerralla kuntoon -toimintamalli suun terveydenhuollossa

- Soitto, pvm ja tunnin aikaikkuna – tekstiviestillä tarkka aika
- Monta suun terveyteen liittyvää vaivaa hoidetaan samalla käynnillä

C Perhekeskustoiminnan tehostaminen, lasten, nuorten ja perheiden palvelut

- 1) Moniammatillinen neuvolatiimi: lapsen, nuoren ja perheen monialainen varhaisen tuen, hoidon ja kuntoutuksen toimintamalli
- 2) Sivi-sote –yhteistyö, vastuutyöntekijämalli
- 3) Lähisuhdeväkivaltatyö: menetelmät, ohjeet, osaaminen, ohjaus, näkyvyys, viestintä
- 4) Neuvokas perhe –toimintamallin laajentaminen, vaikuttavuuden parantaminen

D. Nuorten psykososiaaliset palvelut

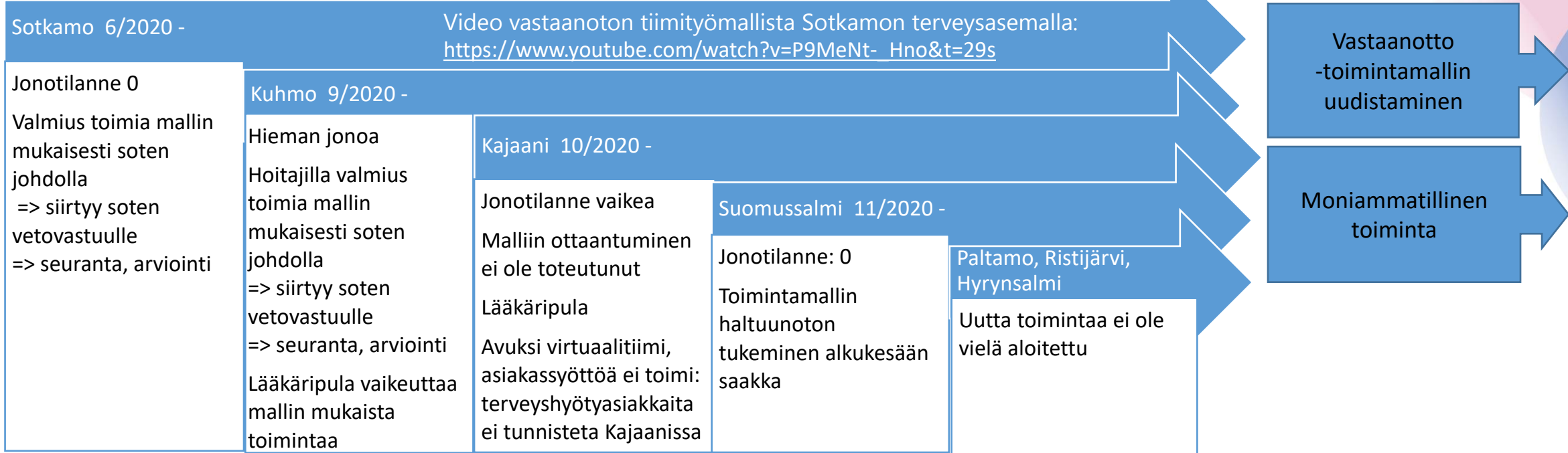
- IPC- ja CoolKids -menetelmien käyttöönotto, alueellinen yhteistyö OYS-erva -tasolla

E. Hyte-työn vaikuttavuuden parantuminen

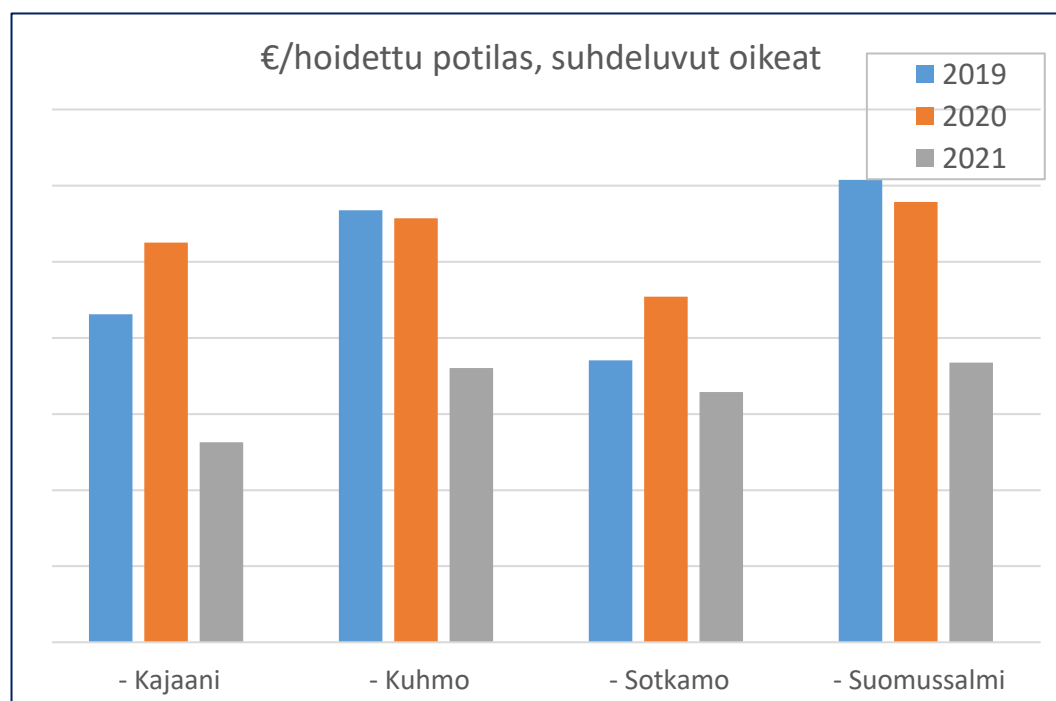
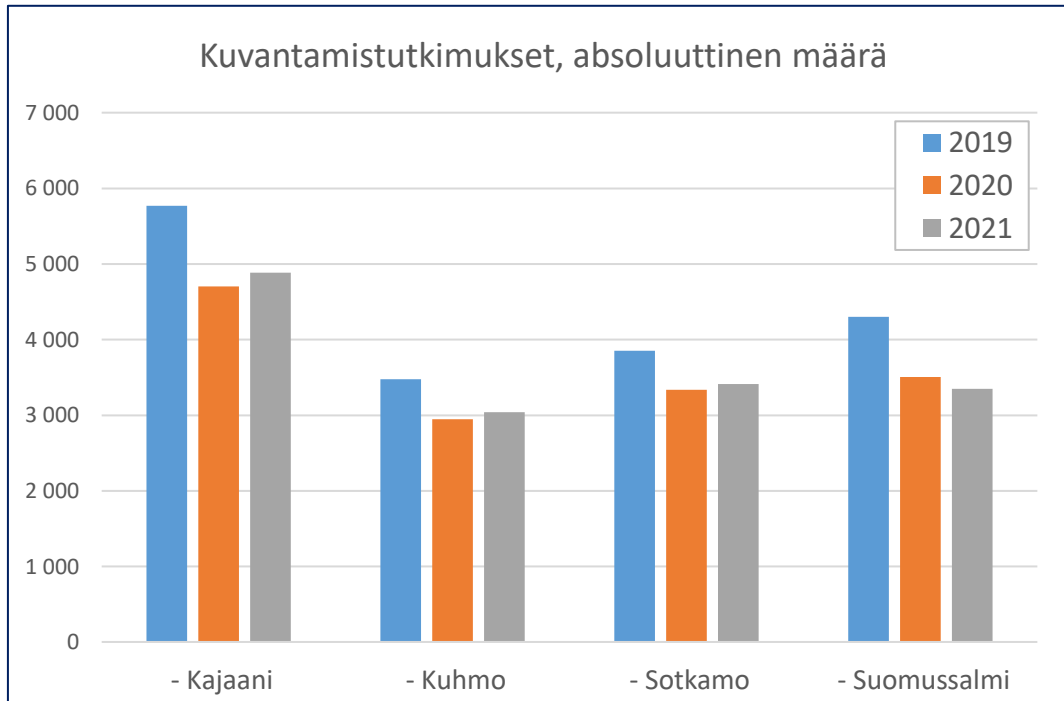
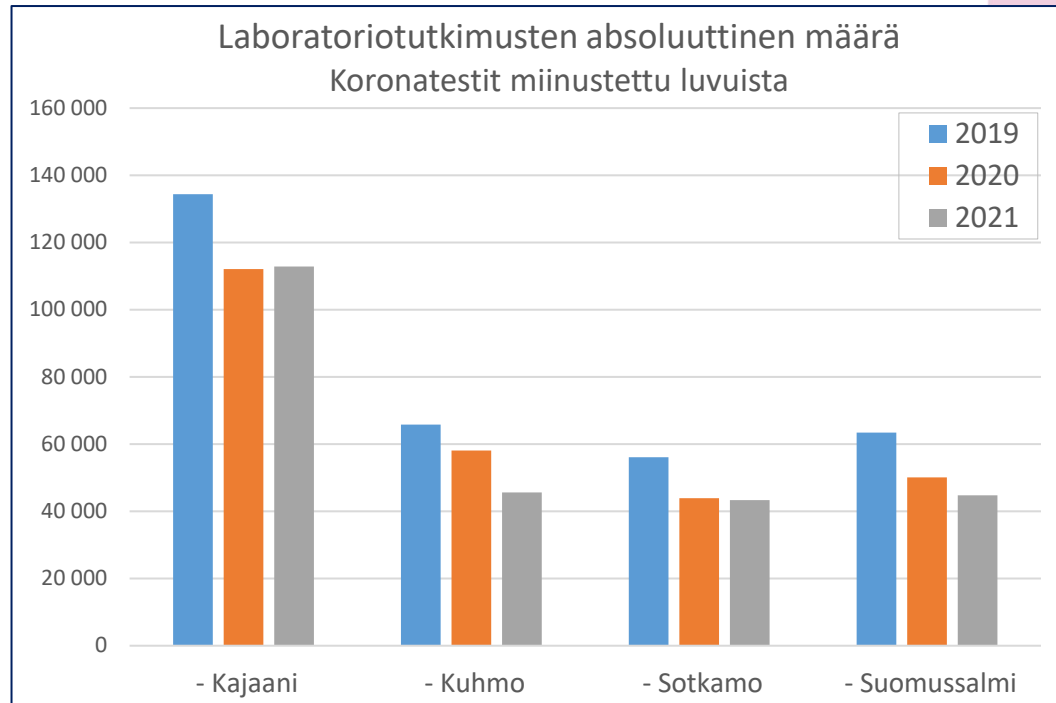
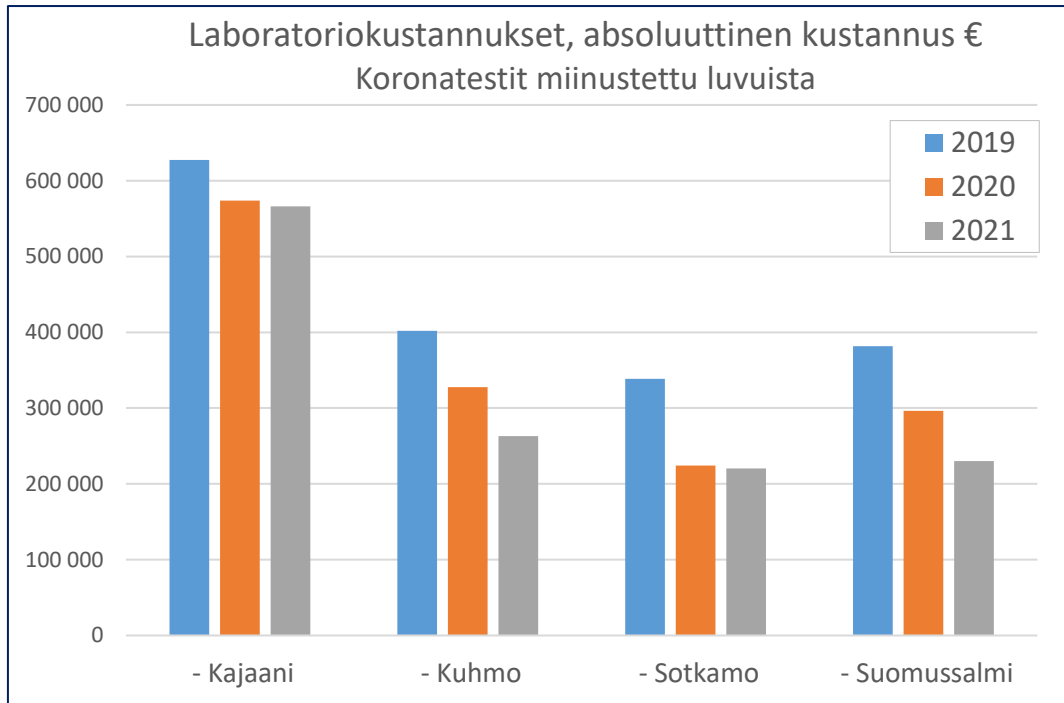
- Vaikuttavampi kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisen toimintamalli: HyVo -toimintamallin uudistaminen, vaikuttavuuden mittaaminen, tiedolla johtaminen, osaamisen vahvistaminen

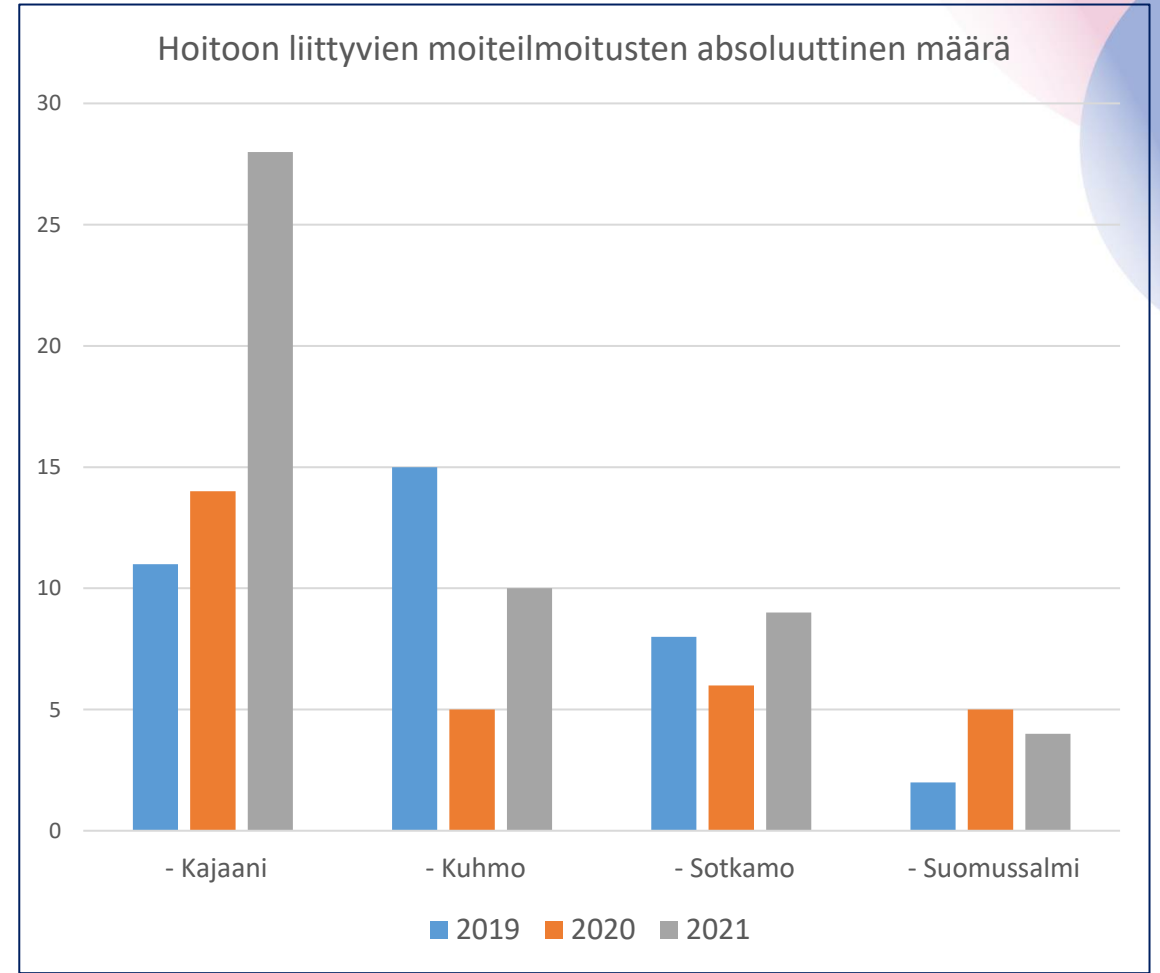
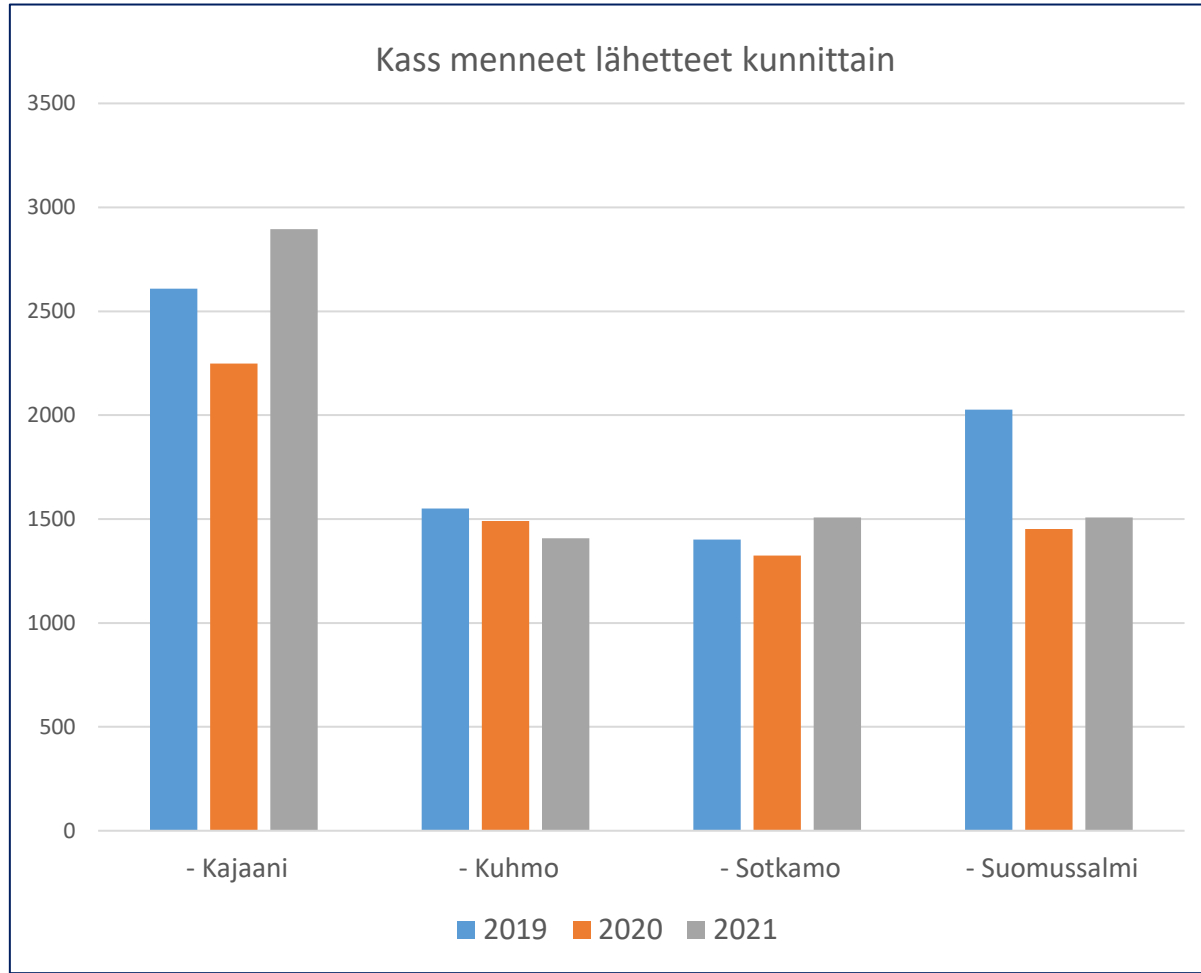

A Vastaanottotoiminnan uudistaminen

- Helmi-maaliskuu 2022: Mikä toimii mallissa, mikä ei
  - Henkilöstökysely: vastaus-% n. 68
  - Keskustelutilaisuudet terveysasemittain: lääkäripula
  - Kehittämistehtävä terveysasemittain: 1 – 3 kehitettävää asiaa (mitä, miksi, mikä ratkaisuehdotus)
- Tulossa THL:n kysely (joka 2. vuosi) terveysasemilla 25.4. – 13.5.2022
  - Asiakkaiden tyytyväisyys saamaansa hoitoon ja palveluun
  - Tulokset julkaistaan syksyn 2022 aikana
- Toteuttaa Kainuun uusi sairaala –konseptisuunnitelmaa/Kainuun sote-kuntayhtymän valtuusto ja hallitus 2013
- Moniammatillinen vastaanottotoiminta: vaatii suunnittelua, työryhmätyöskentelyä, valmennusta

C Perhekeskustoiminnan tehostaminen

Varhaisen tuen tiimi

- **Pilotointi** Kajaanissa
- Keskusteluissa laajentaminen muihin kuntiin
- Ohjevideo: <https://dreambroker.com/channel/pbi83u8u/yb7wgkxf>
- Mallin kuvaus Innokylässä <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/varhaisen-tuen-tiimi-kainuun-perhekeskusverkostossa>
- Tiimin koordinointi?

Sivi-sote –yhteistyö*

- **Sivi-sote-strategiaryhmä**
  - Visio, tavoitteet ja mittarit
- **Vastuuyöntekijämallin** pilotointi Kajaanissa (Keskuskoulu + Kätönlähti) + laajentaminen muihin kuntiin
- Ammattikuvaukset/palvelut perustaso + esh: **tietämys** eri ammattilaisten ydintehtävistä ja tavoista tukea perheitä

Sivi-sote-str-ryhmä pitäisi saada valmisteluun VATE-työssä; on perusta peke-toiminnalle
 ⇒
 Onko maakunnallinen perhekeskuksen ohjaus-/johtoryhmä vai maakunnallinen LAPE-ryhmä vai sivi-sote-str-ryhmä

Perhekeskustoiminnan kehittäminen

Lähisuhdeväkivaltatyö

- Toimintatavaksi (sivi-sote) **Avainhenkilöverkosto?**
  - Henkilöstökysely: nykytila ja osaamistarpeet
  - Koulutus + reflektioivat tapaamiset
  - Toimintamallin ylösajaminen
  - Tukee, koordinoi/ohjaa, konsultoi, päivittää, perehdyttää
- **Osaamisen vahvistaminen:** toimijat näkyville, asiantuntijapuheenvuorot, koulutukset
- Some-**viestintä**kampanja
- Lähisuhdeväkivaltatyö**opas** digiversiona

Neuvokas perhe –toimintamalli

- **Päihdeosuuden lisääminen:** ideoitu Sydänliitolle, milloin päivittyy =?
- Monialainen yhteistyö, laajempi käyttöönotto: **pilotointi** Paltamossa, laajennetaan myöhemmin koko Kainuuseen
- Koulutukset, vaikuttavuuden arviointi, Omasoten hyödyntäminen
- Keskustelussa elintapaohjauksen yhdyshenkilöverkosto tmv.
- **Näkyvyys:** mm. somehaaste, Perheiden tapahtuma Paltamo 22.3., näkyvyys sydänviikolla toukok., perhekeskuspäivä 6.5.

Kehittämisessä mukana mm. sivistystoimi, poliisi, Kainuun kriisikeskus, rikosuhripäivystys, Kajaanin srk, Sydänliitto, MLL, Ehyt ry, Nuori mieli ry, Kainuun Liikunta, KAMK

*Sivi-sote -yhteistyön strategiaryhmä ja projekti-ryhmä HELLÄssä täyttävät **LAPE**-ryhmän tehtävää ja työstävät sille kuuluvia asioita

VISIO

Arvokas ja onnellinen lapsuus
Kainuussa:

Hyvinvoinnin, tasapainoisen
kehityksen ja turvan takaaminen
kaikille lapsille ja nuorille.

Yhteistyön tavoitteet

- Yhdyspintatyön ja tehtävänjaon tunnistaminen avoimessa ja jatkuvassa dialogissa
- Yhteisen kielen löytäminen ja käyttäminen
- Toisten osaamisen tunnistaminen ja arvostaminen

Onnistuneella yhteistyöllä varmistetaan

- Osallisuus
- Moniammatillisuus ja monialainen yhteistyö
- Asiakas- ja perhelähtöisyys
- Arjen hallinnan ja oppimisen tuki
- Ennaltaehkäisevät ja oikea-aikaiset palvelut

Mittarit

- Syrjäytyminen
- Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä
- Jonotusajat ja hoitoon pääsy
- Lastensuojelun tarve
- Kiusaaminen

Sivi-sote-strategiaryhmän terveiset 17.1.2022 Hyvinvointialueen valmistelutyöhön valmistelujohtaja Timo Korhoselle

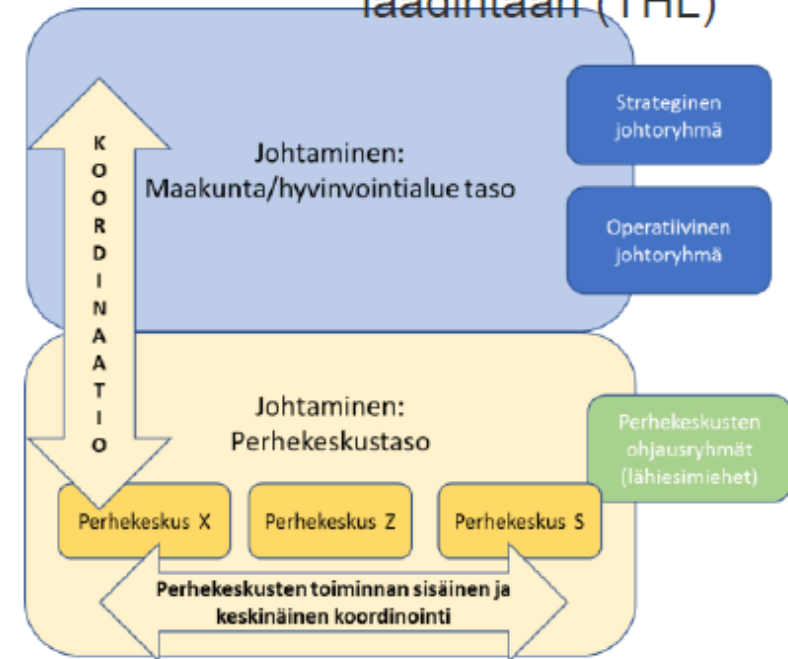
- Yhdyspinnat hyvinvointialueen ja sivistystoimen välillä; Ennaltaehkäisevän työn jatkamista ja painotusta toivottiin.
- Perhekeskusmallin toivottiin jatkuvan ja sitä kehitettävän edelleen niin, että palvelujen kokonaisuus, sidosryhmätyöskentely ja myös 3. sektori on mukana.
- Toimijoiden ääntä kentältä toivottiin kuuluviin valmistelussa; mm. moniammatillisen opiskeluhuoltotyön kuulemista.
- Olemassa olevien hyvien rakenteiden ja mallien hyödyntämistä toivottiin myös.
- Myös sivi-sote -strateginen yhteistyö olisi hyvä saada rakenteisiin. Eli ”virallinen organisaatiotasoa”, joka tekee linjaukset lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävään maakunnalliseen työhön

Johtaminen ja koordinaointi 1/2

- **Miten** alueellanne tällä hetkellä johdetaan, koordinoidaan ja yhteen sovitetaan perhekeskustoimintaa?
- **Monialainen** palvelukokonaisuus ylittää organisaatio- ja hallinnonalarajat - linjajohtamisen rinnalle tarvitaan **verkostojohtaminen**

Perhekeskusten kehittäminen ja vakiinnuttaminen tulevilla hyvinvointialueilla: ohjeita toimintasuunnitelman laadintaan (THL)

Kuvio 6. Perhekeskuksen kaksiportainen verkostojohtamisen ja koordinaation rakenne

Johtaminen ja koordinointi 2/2

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen strateginen johtaminen

- **Miten järjestetty?** Ketkä tekevät perhekeskusten toimintaan ja kehittämiseen liittyvät strategiset päätökset? Monialainen päätöskykyinen johtoryhmä tai vastaava? (edustus sosiaali- ja terveydenhuollosta, sivistystoimesta, järjestöistä, seurakunnista, KELAsta ym.)

Perhekeskustoiminnan operatiivinen johtaminen

- tästä vastaavan johto- /vastuuryhmän tehtäviin kuuluu **yhteensovittaa perhekeskuksen monialaisen palveluverkoston toimintaa** hyvinvointialueella. Ryhmän vastuulla on hallinnonalarajat ylittävien prosessien koordinointi, käytäntöjen yhtenäistäminen ja yhtenäisyyden seuranta sekä tiedon viiveetön siirtyminen yksiköiden/tuottajien välillä.

Lisätietoa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/141560/URN_ISBN_978-952-343-635-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Päivi Varonen, THL

D Nuorten psykososiaalisen tuen menetelmät

Syksy 2020

IPT –koulutus
 - 1 psykologi
 - 3 sairaanhoitajaa
Yht. 4

Kevät 2021

IPC –koulutus 1. aalto
 - 6 kuraattoria perusopetus, lukio
 - 2 koulupsykologia
 - 1 nuorisopsykologi
 - 1 perheneuvola
 - 4 psykiatria sh
 - 2 terveydenhoitajaa
Yht. 16

Syksy 2021

IPC -koulutus 2. aalto
 - 2 kuraattoria perusopetus, lukio
 - 2 nuorisopsykologi
 - 1 psykiatria sh
 - 3 terveydenhoitajaa
Yht. 8

IPC –menetelmäohjaajakoulutus
 - 1 IPT-koulutettu

Kevät 2022

CK-koulutus 10-11.2.2022
 - 1 kuraattori, KAO
 - 1 koulupsykologi
Yht. 2

- 85 % IPC-ohjatuista nuorista on kokenut hyötynsä IPC:stä - Ohjaajien arviot samansuuntaiset
- Menetelmän sopivuutta nuorille perustasolla puoltaa kyselytulokset: IPC-ohjaukset viedään pääsääntöisesti loppuun - Kainuussa 79 % (= noin 40) aloitetuista IPC-ohjauksista on viety loppuun

- *IPT: terapiamenetelmä masennuksen hoitoon erikoissairaanhoidossa*
- *IPC: ohjausmenetelmä masennuksen hoitoon perustasolla*
- *CK (Cool Kids): ahdistuksen hallinnan hoito-ohjelma*
- *Kohderyhmänä 13-18 -vuotiaat nuoret*

On osa soten ja sivistys-toimen yhteistyötä

	2021			2022			
	6-8	9-10	11-12	1-2	3-4	5-6	7-8
Työpajat							
1. Hyte-toimijoita	3.6. kunta-, sote-, järjestö- ja oppilaitostoinimijoita						
2. Ikäihmisiä, +70 v		21.9. kaikissa kunnissa koronarajoituksin, Teams					
3. Edelliset yhdessä						11.5. klo 12-15	
+70 v hyvinvointi -ryhmän pilotointi							
Valmistelu	-----						
Toteutus		28.9.----- Hyrynsalmi ja Kajaani					
Arviointi			-----	-----	---		
Vaikuttavuusindikaattorit/KaRa		--	--				
Koulutukset (tiedolla johtaminen)							-----
Raportti: Tilannekuva	-	-	-	-	-	-	-

Ke 11.5.2022 klo 12 – 15: Hyte-toimijoiden ja ikäihmisten yhteinen kokoontuminen, Teams (hybridi)

klo 12.00-12.05 Tervetuloa

klo 12.05-12.35 **Hyte-toimintaa ohjaava lainsäädäntö (Heli Hätönen, neuvotteleva virkamies, STM)**
 - mitä lainsäädäntö sanoo ikäihmisten näkökulmasta
 - kenelle hyte-työ lain mukaan kuuluu

klo 12.45-13.15 **Hyvinvointialue Kainuu (vate-johtaja Timo Korhonen)**
 - mitä uudistuksesta seuraa
 - hyte: mitä tarkoittaa, kun kohderyhmänä ikäihmiset

klo 13.25-13.30 Tauko

klo 13.30-14.00 **Ikäihmisten ryhmämuotoisen palveluohjauksen kokemukset/tulokset (UEF)**

klo 14.10-15.00 **Ikäihmisten HyVo/hyte-toiminnan jatkaminen Kainuussa**

- pienryhmätyöskentely/keskustelut, keskustelujen kosteet, miten jatketaan eteenpäin, päätössanat

Koulutus, Teams	Kouluttajat, UEF
ti 13.9. Ikäihmisten kokonaisvaltainen hyvinvointi	klo 9.30 – 11.30 Tomi Mäki-Opas: Kokonaisvaltainen hyvinvointi ja sen edellytykset klo 12.00 – 14.00 Elisa Tiilikainen: Ikäihmisten hyvinvointi ja osallisuus
ti 27.9. Vaikuttavuus - yleisesti - ikäihmisten hyte-näkökulmasta	klo 9.30 – 11.30 Ismo Linnosmaa: Hyte-vaikuttavuus, kustannusvaikuttavuus klo 12.00 – 14.00 Hanna Ristolainen: Vaikuttavuuden mittaaminen ja arviointi monimenetelmällisesti
ti 11.10. Vaikuttavuustiedon hyödyntäminen sote-päätöksenteossa ja tiedolla johtaminen - yleisesti - ikäihmisten palveluissa	klo 9.30 – 11.30 Johanna Lammintakanen: Vaikuttavuustiedon hyödyntäminen sote-päätöksenteossa klo 12.00 – 14.00 Harri Laihonen: Tiedolla johtaminen

Koulutukset järjestetään etäyhteydellä. Ilmoittautuminen soten koulutuskalenterin kautta. Soten ulkopuoliset ilmoittautuvat koulutus@kainuu.fi. Ilmoita osallistujan nimi, yksikkö sekä sähköpostiosoite etäyhteyttä varten. Koulutukset ovat osallistujille ja yksiköille maksuttomia.

15.3.2022 klo 12-15 Ikäihmisiin kohdistuva väkivalta ja kaltoinkohtelu – tunnista ja puutu

Kouluttajat erikoissuunnittelija Hanna-Leena Laitinen ja kehittämispäällikkö Martta October, THL sekä erikoispsykologi ja laillistettu psykoterapeutti Tiina Sjöblom, Kainuun sote. Koulutuksen sisältö: Ikäihmisiin kohdistuva lähisuhdeväkivalta ilmiönä ja sen esiintyvyys, Heitteillejätö ja hoidon laiminlyönti sekä huono hoito, Muistisairauden tuomat haasteet, Palveluohjaus ja tukimuodot, Omaishoito ja jaksaminen sekä Työntekijän tukeminen.

4.4.2022 klo 12–15 Rahapelaaminen puheeksi

EHYT ry:n aluekoordinaattori Saija Himangan pitämän teoriaosuuden lisäksi koulutuksessa on paneelikeskustelu Kainuun omista toimintakäytännöistä.

25.4.2022 klo 9–15.30 Lasten ja nuorten kaltoinkohtelu- koulutus

Kouluttajat psykologi Marika Laakkonen-Linna ja lastenpsykiatri Tiina Tenhunen, Barnahus. Sisältö rakennetaan myöhemmin.

9.5.2021 klo 13-15 Nikotiinituotteet ja niiden tuomat haasteet

Mitä meidän kaikkien tulisi tietää uusista nikotiinituotteista? Kouluttaja Saija Himanka, aluekoordinaattori, EHYT ry

18.5.2022 klo 12–15 Lähisuhdeväkivalta; sen tunnistaminen ja siihen puuttuminen

Klo 12.00–13.00 Lähisuhdeväkivalta ilmiönä, esiintyvyys. Miten lainsäädäntö ohjaa puuttumaan. Puheeksioton toimivia keinoja. Riskinarvionti viranomaisvelvoitteena. Martta October, kehittämispäällikkö, THL

Klo 13.00–13.45 Väkivaltatyön menetelmiä Moniammatillinen palveluohjaus Hanna-Leena Laitinen, erikoissuunnittelija, THL

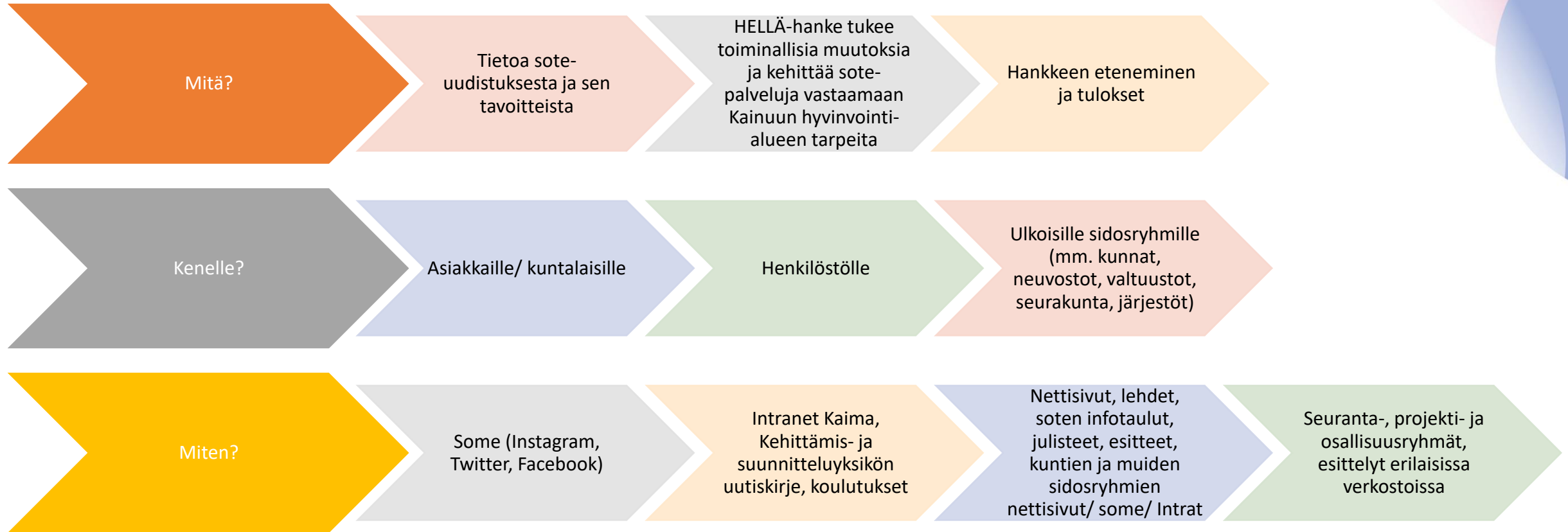
Klo 13.45–14.00 Puutu väkivaltaan -verkkokoulutus Anu Karhinen-Soppi, erikoissuunnittelija THL

Klo 14.15–15.00 Työntekijä väkivaltailmiön äärellä. Mistä rohkeus ja jaksaminen Tiina Sjöblom, psykologi, Kainuun sote

Viestintä HELLÄ-hankkeen toimesta

Visio: Ihminen edellä, Ydinviesti: Helposti lähelläsi

Poimintoja HELLÄ-hankkeen viestinnästä helmi-maaliskuu 2022

AVOIN IKKUNA

keskiviikko 23.02.2022

Psyykinen vaurioituminen ja hoito
lähisuhdeväkivaltakokemuksen jälkeen

Tulevaisuuden sote-keskus Kainuuseen
- Helposti lähelläsi (HELLÄ) - hanke

Sote-uudistus Kainuun sote

Perhetapahtuma Paltamossa

Tiistaina 22.3.22

Klo 15-17 varhaiskasvatuksen asiakasperheille
Klo 17-19 avoin tapahtuma kaikille lapsiperheille

Korpitien monitoimikeskuksen päiväkodilla
ja sen pihapiirissä

Tapautumassa hyvinvointiaiheisia
toimintapisteitä koko perheelle, kuten
liikuntapisteitä ja pomppulinna!

PALTAMO

Sote-uudistus

8A -luokan
kanttiinista voi ostaa
kahvia yms. (tuotto
luokkaretkeen).

Klo 17-19 paikalla myös
partiolaisten
makkaranmyyntipiste (tuotto
partiolaisille).

- **Somejulkaisut:** n. 1 krt/vko
- **Lähisuhdeväkivalta some-kampanja:** ”Psyykinen vaurioituminen ja hoito lähisuhdeväkivaltakokemuksen jälkeen” ja ”Lähisuhdeväkivalta ei katso ikää” (Rikosuhripäivystys)
- Nuoren ideoima **somekampanja** lapsille ja nuorille ”Viikkohaaste: kuvaa joka päivä asia, jonka teet terveyden puolesta” (Neuvokas perhe) – suunnittelua ja toteutus Sydänviikolla toukokuussa.
- **Intranet Kaima:** Avoin ikkuna blogikirjoitus ”Psyykinen vaurioituminen ja hoito lähisuhdeväkivaltakokemuksen jälkeen” Tiina Sjöblom, erikoispsykologi ja laillistettu psykoterapeutti, HELLÄ-hankkeen lähisuhdeväkivaltatyön projektiryhmän puheenjohtaja
- **Kyselyt** työhyvinvointikysely terveysasemien hlöstölle jatkuvana, asiakastyössä oleville ammattilaisille lähisuhdeväkivallasta, Kajaanin hammashoitolan kyselyt asiakkaille ja henkilöstölle (Intranet Kaima ja kuntien Intranetit, sähköposti)
- **Infotaulut** (perhekeskus): tiedote Paltamon perhepäivä (Neuvokas perhe)
- **Julisteet** Sydänliiton Neuvokas perhe-julisteet Paltamon perhepäivä, perhekeskukset
- **Nettisivut** <https://sote.kainuu.fi/kuulumisia-hankkeesta> HELLÄ:n ajankohtaisia tiedotteita ja hankkeen materiaalien linkkejä (linkitetty hankkeen ja Kainuun soten somekanaviin)
- **Koulutukset** *Ikäihmisiin kohdistuva väkivalta ja kaltoinkohtelu – tunnista ja puutu*, THL (soten ja kuntien, järjestöjen työntekijöille)
- **Henkilöstötilaisuudet** terveysasemien vastaanotoille (vastuualuepäällikkö Arja Horto): Mikä toimii mallissa, mikä ei”
- **Muut tilaisuudet:** Paltamon perhepäivä
- **HELLÄ –esittelyt** Kuhmon kaupunginvaltuusto, Kajaanin Eläkeläiset ry

Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelma

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus Kainuuseen – osa I ja II

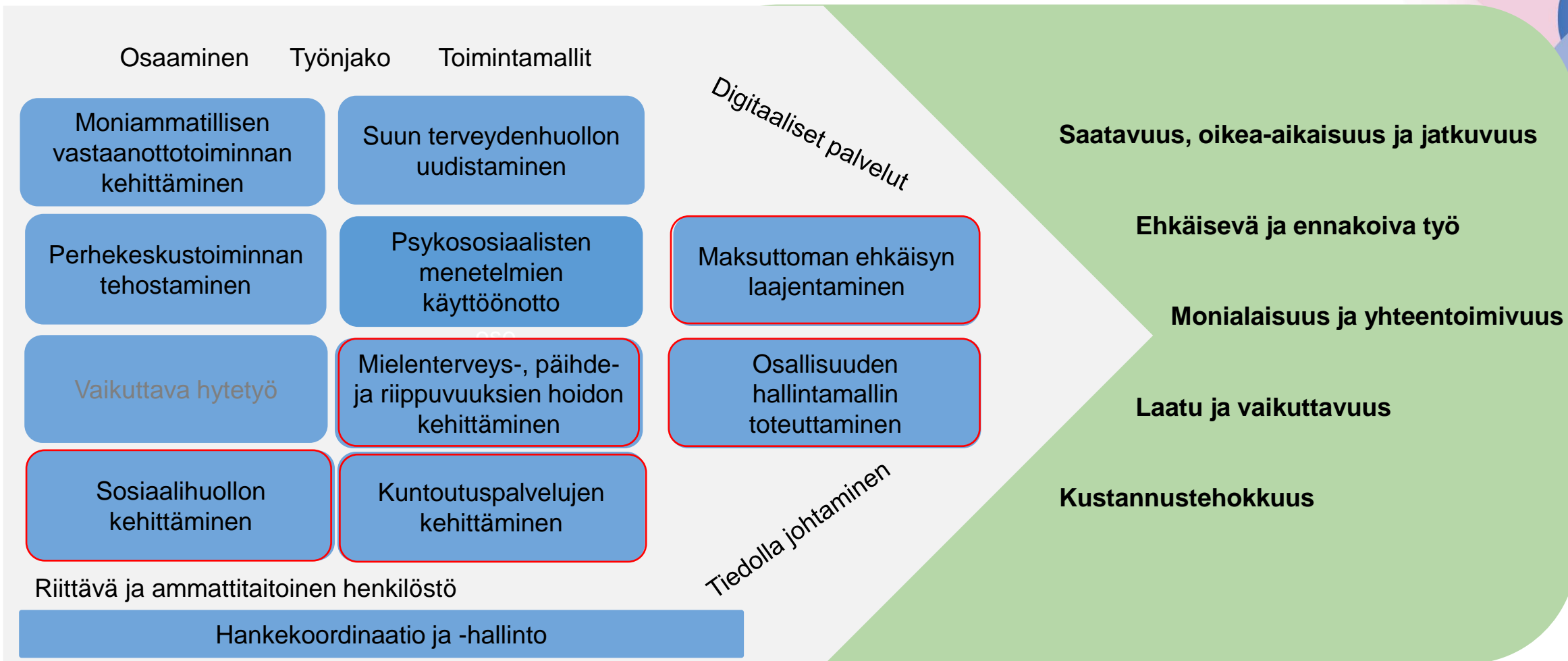
Helposti lähelläsi – HELLÄ

1.7.2020 – 31.12.2023

5 037 266 € (100 % STM)

Pirjo Kyyrönen
Projektipäällikkö

Tulevaisuuden sote-keskus Kainuussa: mitä se tarkoittaa (rakenne, johtaminen)

Aikataulu	2020	2021	2022	2023
A Moniammatillinen vastaanotto	X	X X	X X	X X
B Kerralla kuntoon -toimintamalli Suun terveydenhuollon kehittäminen		X X	X X	X X
C Perhekeskustoiminta; lapset, nuoret ja perheet Neuvola tiimi Sote-sivistys yhteistyö Lähisuhdeväkivalta Neuvokas perhe -toimintamalli Lasten ja nuorten päihdehuollon palv.	X	X X X	X X X	X X X
D Nuorten psykososiaalisen tuen menetelmät Psykososiaaliset menetelmät kaiken ikäisille	X	X X	X X	X X
E Hyte työn vaikuuttavuuden parantaminen	X	X X	X X	
F MTP- ja riipuvuuksien hoidon kehittäminen			X X	X X
G Sosiaalihuollon kehittäminen			X X	X X
H Kuntoutuspalvelujen kehittäminen			X X	X X
I Maksuton ehkäisy			X X	X X
J Osallisuuden hallintamalli			X X	X X

Henkilöresurssit	
A Suunnittelijat Vo Mtp Sosiaalihuolto Kuntoutus	L. Pasanen 4/2022 4/2022 A. Heikkinen 3/2022 (50 % + 100 %)
B Suunnittelija, Suun terveydenhuolto	S. Mikkonen 2/2022
C Suunnittelijat, Lasten, nuorten ja perh. Palv.	S. Pulkkinen, E. Kähkönen
D Terapiakoordinaattori	A-L. Åman 3/2022 (50 %)
F Suunnittelija, Mtp	S. Kinnula 5/2022
G Suunnittelija, Aikuissosiaalihuolto	A. Repo 4/2022
H Suunnittelija, Kuntoutus	U. Parkkila 4/2022
I Suunnittelija, Maksuton ehkäisy	E. Ämmälä 4/2022 (100 % + 50 %)
J Suunnittelija, Osallisuus	E. Tusa 3/2022
Projektisihteeri/viestijä	Hanna Kouvonen
Projektipäällikkö	Pirjo Kyyrönen
Työpanoksen siirrot	

Budjetoidut ostot	Tähän sisältyvät HELLÄ Osa I -ostot
Asiantuntijapalvelut, jonojen purku	2 055 090 € Savoa Partners Oy, päättynyt 15.3.2022 UEF, päättyy 31.12.2022 PPSHP/NMOK, päättyy 31.12.2022
Ehkäisyvälineet	560 000 €

A Moniammatillisen vastaanottotoiminnan kehittäminen

- Vastaanottotoiminnan uudistaminen
- Moniammatillinen yhteistyö, osaaminen, tehtävä- ja vastuunjaot, erikoissairaanhoidon tuki perustasolle
- Ennaltaehkäisevä työ, elintapaohjaus
- Sähköinen asiointi ja etäpalvelut, sosiaalihuollon sähköinen asiakas- ja palveluohjaus
- Kuntoutuksen yhteistyö mm. koulujen kanssa, kotikuntoutus: sisällön, rakenteen ja työnjaon kehittäminen

Hoitotakuu: 7 vrk

B Suun terveydenhuollon kehittäminen

- Palveluvalikoima
- Toimintamallit ja –prosessit, tehtäväkuvat ja –jaot, liitännät muihin sote-palveluihin
- Ennaltaehkäisevä työ, (etä)ohjaus/neuvonta, Omasote
- Jonojen purku

Hoitotakuu: 3 kk

C Perhekeskustoiminnan tehostaminen, lasten, nuorten ja perheiden palvelut

- Varhaisen tuen tiimi: lapsen, nuoren ja perheen monialainen tuki
- Sivi-sote –yhteistyö, vastuutyöntekijämalli
- Lähisuhdeväkivaltatyö: Avainhenkilöverkosto, tunteminen, osaaminen, ohjaus, viestintä
- Elintapaohjaus: Neuvokas perhe -mallin laajentaminen, vaikuttavuus
- 2023 selvitys: lasten ja nuorten päihde- ja riippuvuuksien palvelujen tarve, toteuttamisvaihtoehdot ja jatkotoimenpiteet
- Perhekeskuksen toimintamalli, toimijoiden roolit ja vastuut, johtaminen

D Psykososiaaliset menetelmät, OYS-yhteistyö

- Menetelmien käyttöönotto (koulutukset, menetelmäohjaus, seuranta, juurruttaminen)
  - HELLÄ I: nuorille
  - HELLÄ II: Laajennus kaikkiin ikäryhmiin
- OYS-yhteistyörakenne + alueellinen koordinaatio menetelmien käyttöönottoon ja ylläpitoon

E Hyte-työn vaikuttavuuden parantuminen

- HyVo -toimintamallin uudistaminen, vaikuttavuuden mittaaminen, tiedolla johtaminen, osaamisen vahvistaminen

F Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuksien hoidon kehittäminen

- Palvelutarpeen oikea-aikainen tunnistaminen: koulutus, työmenetelmät ja mittarit
- Palvelukokonaisuuden selkeä kuvaaminen - mukana kokemusasiantuntijat, näkyvyys ja tietoisuus,
- Tilannekuva: hoidon tarve, palveluiden saatavuus, palveluvalikoiman uudistamistarve
- Vahvistetaan laajaa yhteistyötä, tiedonkulkua, asiantuntemusta ja tietoperustaa
- Asiakasosallisuus kehittämisessä, operatiivisessa toiminnassa

G Sosiaalihuollon kehittäminen

- Sosiaalihuollon palvelutarpeen varhainen tunnistaminen terveydenhuollossa
- Asiakkaan tuki taloussosiaalityöllä (välitystilipalvelut, palveluohjaus)
- Tilannekuva: sosiaalityön resurssien riittävyys/kohdentuminen
- Tiekartta sosiaalityön vahvistamiseksi: uudet toimintamallit, palvelukokonaisuuden uudelleen organisointi
- Oppilaitosyhteistyö → työvoiman saatavuus

H Kuntoutuspalvelujen kehittäminen

- Kuntoutusohjaaja –kokeilu osatyökykyisten työttömien tukemiseksi
  - Toiminta- ja työkyvyn tuen ja kuntoutuksen toimintamallien yhteennivominen
  - Pth/esh –linkki
  - Prosessien ja palvelukokonaisuuksien kuvaaminen
- Toimintamallien uudistaminen: etäteknologian ja digitalisaation hyödyntäminen
- Apuvälinepalvelujen ja eri toimijoiden yhteistyön ja verkostojen kehittäminen
- Asiakasosallisuus kehittämisessä, operatiivisessa toiminnassa

I Maksuton ehkäisy –kokeilu, alle 25 v.

- Terveydenhoitajien/kätilöiden kouluttaminen: mm. synnytysten jälkitarkastukset, seksuaalineuvonta
- Lääkäreiden/th/kätilöiden työnjako, toiminnan nivominen äitiysneuvola- sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon työhön
- Ehkäisy-/seksuaalineuvonta ja –viestintä, digimahdollisuudet – kehittämiseen osallistetaan kohderyhmää
- Toimintamallit ehkäisyvälineiden jakamiseen – kehittämiseen osallistetaan kohderyhmää
- Ehkäisyvälineiden jakaminen

J Osallisuuden hallintamalli

- Osallisuutta edistävä hallintamalli yhteistyössä Kainuun soten tulosalueiden ja kuntien (osallisuus- hyte-, turvallisuuden edistämistyön) kanssa
  - Asukkaiden osallistumis-/vaikuttamismahdollisuudet valmistelussa ja päätöksenteossa
  - Asenne- ja toimintakulttuurin muutos: virkamiehet, poliittiset päättäjät
  - Osallisuusosaaminen, osallistavat työmuodot – erityisesti digitaalisuus, pelisäännöt
  - Alueellisten osallisuuden vaikuttamistoimielinten nivominen hallintamalliin
- Asiakkuuskertomus ja –suunnitelma
  - Asiakkaiden ja asukkaiden näkökulmien, kokemusten ja palautteiden keräämisen vahvistaminen ja huomioiminen tiedolla johtamisessa
- Järjestöjen ja vapaaehtoistyön rooli ja merkitys sotessa: tavoitteet, toimenpiteet, seuranta, arviointi

A Moniammatillinen vastaanottotoiminta
L. Pasanen, A. Heikkinen/kunt, NN/mt, NN/aikso

Yleistilanne suhteessa hankesuunnitelmaan	xxx
Keskeiset aikaansaannokset (xx.x.2022 mennessä)	<ul style="list-style-type: none"> • xxx
Vielä tehtävänä	<ul style="list-style-type: none"> • xxx
Poikkeamat, ongelmat, riskit	<ul style="list-style-type: none"> • xx

Menot	2020		2021		2022		2023		Yhteensä	
	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Toteutunut	Suunniteltu	Jäljellä
Henkilöstömenot, joista	132 731	99 153	332 670	290 565	807 210	43 880	907 690		2 180 301	1 746 703
Projektiin palkattu henkilöstö	82 931	53 886	297 170	252 069	712 210	43 162	835 460		1 927 771	1 578 654
Työpanoksen siirto	49 800	45 267	35 500	38 496	95 000	718	72 230		252 530	168 050
Palvelujen ostot yhteensä, josta	212 170	152 449	486 560	399 474	1 041 470	10 991	444 290		2 184 490	1 621 576
Asiantuntijapalvelut	203 170	151 037	459 060	386 845	997 990	10 456	394 870		2 055 090	1 506 752
Matkustus- ja majoituskustannukset	6 000	189	18 000	1 645	29 170		33 600		86 770	84 936
Koulutuspalvelut	2 000	0	6 000	5 291	7 230		8 400		23 630	18 339
Muut palvelujen ostot	1 000	1 223	3 500	5 693	7 080	535	7 420		19 000	11 549
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 400	2 187	5 400	888	5 810	84	4 235		16 845	13 687
Vuokrat	5 000	2 051	15 000	8 550	33 030	1 352	33 600		86 630	74 677
Muut menot					280 000		280 000		560 000	560 000
Investointimenot yhteensä, josta	4 000	0	1 000	0	4 000	1 812	0		9 000	7 188
Aineettomat hyödykkeet										
Koneet ja kalusto	4 000	0	1 000	0	4 000	1 812	0		9 000	9 000
Muut investointimenot										
Menot yhteensä = kokonaiskustannukset	355 301	255 840	840 630	699 477	2 171 520	58 118	1 669 815		5 037 266	656 380
LAPE muutosohjelman osuus menoista	47 690	18 201	195 700	139 136	129 730	23 289	201 601		574 721	394 094
Haettava valtionavustus	355 301	255 840	840 630	699 477	2 171 520	58 118	1 669 815		5 037 266	4 023 831

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus

VISIO

Kohti sote-keskusta ja hyvinvointialuetta

THL 31.3.2022:

Suosituksukset

- Olisi hyödyllistä hankkeille itselleen, THL:n toimeenpanon tuelle, ohjelman arvioinnille sekä uusille aluevaltuustoille sekä ohjelman rahoittajalle STM:lle, että hankkeen tekevät vuoden 2022 aikana alueensa sosiaali- ja terveyskeskuksen ensimmäisen mallinnuksen ja kuvauksen. Mallinnus selkeyttäisi kuvaa siitä, millaista monialaista sote-keskuksen kokonaisuutta ollaan kehittämässä.
- Kehitettävien toimintamallien ja ratkaisujen käyttöönoton suunnittelu tulisi aloittaa jo kehittämisen alkumatkalla ja käyttöönoton tulisi olla käynnissä uusilla hyvinvointialueilla vuonna 2023. Vaarana on, että ohjelman päätyttyä on saatu aikaiseksi mallinnuksia ja kuvauksia, mutta niiden käyttöönotto ei ole alkanut laajemmin alueella ja ne voivat jäädä kokonaan hyödyntämättä.

Osallisuuden iso kuva - työryhmä HELLÄ

- Ryhmä kokoontunut Skypellä/Teamsillä palavereihin 19.11.2020-24.3.2022
  - Ryhmässä soten henkilöstöä ja edustajat Kajaanin vanhus- ja vammaisneuvostoista, Kapova Ry:stä, Nuorisovaltuustosta (MaNu) ja kehittäjäasiakkaita
- Hahmoteltu osallisuuden kuvaa ja muotoja hankkeissa
- Määritelty osallisuuden toimenpiteet
- Työpakettien esittelyt teemoittain (asiantuntijavieras palavereissa)
- Sote-uudistukseen kytkeytyvien hankkeiden esittelyt
- Kainuun järjestöasiainneuvotelukunnan, Kajaanin vanhusneuvoston ja järjestöjen esittelyt

Palaveri	Aihe
19.11.2020	Puhetta osallisuudesta: järjestöjen, kehittäjäasiakkaan ja soten näkökulmasta. HELLÄ-hankkeen sisältö ja tavoitteet. Ajatuksia osallisuudesta HELLÄ:ään
26.11.2020	KaRa-hankkeen sisältö ja tavoitteet. Ajatuksia osallisuudesta KaRa:aan
8.12.2020	Osallisuuden kuvan hahmottaminen, osallisuuden muodot hankkeissa
16.12.2020	esiteltiin osallisuuden muodot (toimenpiteet) - taulukot HELLÄ ja KaRa. Ulkoinen viestintä
19.1.2021	aloitetaan työpaketin esittelyt teemoittain: HELLÄ-hanke moniammatillinen vastaanottotoiminta, esittelijöinä sh Kaisu Rimpiläinen Sotkamo ja Laura Pasanen, suunnittelija HELLÄ-hanke
9.2.2021	HELLÄ-hanke hyte-työn vaikuttavuuden parantuminen. Esittelijänä koordinaattori Teija Nuutinen Vaikuttavuuden talo / UEF
16.3.2021	KaRa-hanke: asukkaan sähköiset asiointipalvelut (Omasote, verkkosivujen uudistaminen), esittelijänä suunnittelija Laura Moilanen
8.4.2021	Järjestöjen sote-muutos tuki, esittäjä Johanna Saarivaara. HELLÄ-hanke hytetyön vaikuttavuuden parantuminen/ uuden ikäihmisten hyvo-toimintamallin kehittäminen Kainuussa - tilannekuvaraportin järjestöosuus, esittelijä koordinaattori Teija Nuutinen
20.5.2021	HELLÄ-hanke perhekeskustoiminnan kehittäminen yleisesti, lähisuhdeväkivaltatyön kehittäminen ja Neuvokas perhe - toimintamalli ja sen käytön laajentaminen Kainuussa, esittelijöinä suunnittelijat Sirpa Pulkkinen ja Eeva Kähkönen
17.6.2021	KaRa-hanke Tiedolla johtamisen pilotti - sydänpotilaan palveluketju, esittelijä suunnittelija Paula Tolonen. Reaaliaikainen asiakaspalaute, esittelijänä suunnittelija Jouko Selkälä
26.8.2021	Kajaanin vanhusneuvosto, esittelijä Tarja Kiira. Kainuun soten laatutyö ja laadunhallintajärjestelmä, esittelijä Virpi Korhonen
16.9.2021	Sote-uudistus ja hyvinvointialueet, esittelijä Marita Pikkarainen
21.10.2021	Pohjoinen lastensuojelu Kainuun osahanke, esittelijä Maria Hakkarainen. Kainuun järjestöasiain neuvottelukunta (Jane), esittelijä Kaija Patronen
25.11.2021	KaRa-hanke Tiedolla johtamisen pilotti - sydänpotilaan palveluketju, esittelijä suunnittelija Paula Tolonen. Mukana elämässä - hanke, esittelijä projektipäällikkö Saara Pikkarainen
9.12.2022	Vastaanottotoiminnan uudistuksen tilannekatsaus, esittelijä vastuualuepäällikkö Arja Horto. KaRa-hankkeen loppukooste, esittelijä projektipäällikkö Kristiina Taskinen
27.1.2022	Tulevaisuuden sote-keskus ohjelman täydennysshaku, esittelijä erikoissuunnittelija Marja-Liisa Ruokolainen
24.2.2022	OSAKSI-hanke, esittelijä koordinaattori Kati Nevalainen
24.3.2022	Hyvän mielen kunta - hanke, esittelijä koordinaattori Minna Saastamoinen
Osallistajat:	
Marita Pikkarainen	kehittämisjohtaja, Kainuun sote
Pirjo Kyyrönen	HELLÄ-projektipäällikkö, Kainuun sote
Hanna Kouvonon	HELLÄ-projektisihteeri, Kainuun sote
Eija Tusa	HELLÄ-suunnittelija, Kainuun sote
Virpi Korhonen	laatupäällikkö, Kainuu sote
Marja-Liisa Ruokolainen	sosiaalialan erikoissuunnittelija, Kainuun sote
Kaija Patronen	Kajaanin vammaisneuvosto
Antero Kyllönen	Kajaanin vanhusneuvosto
Venla Österberg	Nuorisovaltuusto MaNu
Jorma Väyrynen	Kapova ry
Tarja Kiira	Kehittäjäasiakas
Nanna Karlsson	Kehittäjäasiakas
Anja Kemppainen	Kajaanin vammaisneuvosto
Kaisa Taskinen	Kapova ry

Helposti lähelläsi – HELLÄ

Lisätietoja:

Pirjo Kyyrönen

Projektipäällikkö, HELLÄ-hanke

pirjo.kyyronen@kainuu.fi

Puh. 040 153 3287

<https://sote.kainuu.fi/tulevaisuuden-sote-keskus-kainuuseen-helposti-lahellasi-hella>

Twitter @sotehankkeet

Facebook Sote-uudistuksen kehittämishankkeet Kainuussa - HELLÄ, KaRa

Instagram @tulevaisuudensote_kainuu

Kainuun sote

Sote-uudistus